

Sosyal sorumlu ?nsan Kaynaklar? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Sosyal sorumlu ?nsan Kaynaklar? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=30774>

Özet

Sosyal Sorumlu ?nsan Kaynaklar? Ölçe?i, bir kurulu?un Sosyal Sorumlu ?nsan Kaynaklar? (SS?KY) uygulamalar?n? çal??anlar?n bak?? aç?s?yla de?erlendirmeyi amaçlayan psikometrik bir araçtır. Bu ölçek, çal??anlar?n refah?, adil çal??ma ko?ullar?, yasalara uyum ve etik davran??lar gibi **sosyal sorumluluk** boyutlar?n?n ?nsan Kaynaklar? Yönetimi (?KY) süreçlerine ne ölçüde entegre edildi?ini ölçmektedir. Özkan, Üzüm ve Özdemir (2021) taraf?ndan Türkçe'ye kazandırılan bu araç, Türkiye'deki organizasyonlarda SS?KY uygulamalar?n?n düzeyini belirlemek ve akademik çal??malara zemin hazırlamak amacıyla bir **ölçek uyarlamas?** çal??ması olarak sunulmuştur.

Ölçek, toplam 12 maddeden oluşmakta olup, cevaplar 5'li Likert tipi bir derecelendirme sistemi kullanılarak toplanmaktadır. Bu uyarlama çal??ması, yerel kültürel ve yasal bağlamda SS?KY kavram?n?n geçerli ve güvenilir bir şekilde ölçülmesini sağlamaktadır.

Anahtar Kelimeler

Sosyal Sorumlu ?nsan Kaynaklar?, ?nsan Kaynaklar? Yönetimi, Kurumsal Sosyal Sorumluluk, Ölçek Uyarlaması, Çal??an Refah?, Örgütsel Davran??, 5'li Likert

Yazarlar

Osman Seray Özkan, Burcu Üzüm, Y?lmaz Özdemir

Amaç

Sosyal Sorumlu ?nsan Kaynaklar? Ölçe?i'nin temel amacı, orijinal olarak yabancı dilde geliştirilmiş olan SS?KY ölçüm arac?n? Türk kültürüne ve diline uygun hale getirerek psikometrik özelliklerini incelemektir. Bu uyarlama çal??ması, Türkiye'deki ara?tırmacılar?n ve profesyonellerin, kurumlar?n sosyal sorumluluklar?n? ?K uygulamalar? aracılığıyla nasıl yerine getirdi?ini sistematik olarak de?erlendirmelerine olanak tanımaktadır.

Ölçek, özellikle çal??an haklarına saygı, iş sağlığı ve güvenliği, ayrımcılığın önlenmesi ve adil ücretlendirme gibi SS?KY bileşenlerini ölçerek, kurumlar?n etik ve yasal sorumluluklar?n? ne ölçüde yerine getirdi?ini ortaya koymayı hedeflemektedir. Bu sayede, kurumlar?n sosyal performans?n?n artırılmasına yönelik stratejik ?K kararlar? alınmasına katkıda bulunulması amaçlanmaktadır.

Yapı

Ölçe?in ölçtü?ü temel yapı, **Sosyal Sorumlu ?nsan Kaynaklar? Yönetimi** (SS?KY) kavramıdır.

Bu yap?, ?nsan Kaynaklar? (?K) süreçlerinin sadece organizasyonel hedeflere ula?maya de?il, ayn? zamanda çal??anlar?n, toplumun ve çevrenin refah?na da katkıda bulunmas?n? gerektiren etik ve sosyal standartlar? içermektedir. SS?KY, genellikle üç ana boyut etraf?nda ?ekillenir: yasalara uygunluk ve etik standartlar; çal??anlar?n fiziksel ve psikolojik refah?; ve toplumsal fayda sa?layan ?K uygulamalar?.

Ölçek maddeleri, çal??ma saatlerinin yasal s?n?rlara uygunlu?u gibi somut uygulamalardan, kurumun genel sosyal sorumluluk bilincine dair alg?lara kadar çe?itli SS?KY yönlerini kapsamaktadır. Bu 12 madde, SS?KY'nin çok boyutlu do?as?n? yakalamak üzere tasarlanm??t?, ancak uyarlama çal??mas?nda ortaya ç?kan nihai faktör yap?s? için makalenin incelenmesi gerekmektedir.

Geçerlik

Uyarlama çal??mas?nda, ölçe?in Türkçe formunun ölçtü?ü yap?y? do?ru bir ?ekilde temsil edip etmedi?ini belirlemek amacıyla **geçerlik** analizleri gerçekleştirilmi?tir. Uyarlama çal??malar?nda genellikle yap? Geçerlik analizleri, yani Aç?klay?c? Faktör Analizi (AFA) ve Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) kullan?lr.

Özkan ve arkadaşlar? (2021) tarafından gerçekleştirilen bu ara?t?rmada, ölçe?in orijinal yap?s?n?n Türkçe örnekleme de korundu?unu veya kabul edilebilir s?n?rlar içinde yeniden yapılandır??n? gösteren geçerlik kan?tlar? sunulmu?tur. Çal??manın detaylı sonuçlar?, ölçe?in Türkiye ba?lam?nda SS?KY'yi ölçmek için uygun bir araç oldu?unu göstermektedir.

Güvenirlik

Sosyal Sorumlu ?nsan Kaynaklar? Ölçe?i'nin iç tutarlılı??n? test etmek amacıyla **güvenirlik** analizleri yapılm??t?. Psikometrik araçlarda iç tutarlılık, ölçe?i oluşturan maddelerin ayn? yap?y? ne kadar homojen bir ?ekilde ölçtü?ünü gösterir ve genellikle Cronbach Alfa katsay?s? ile rapor edilir.

Uyarlama çal??mas?nda elde edilen Güvenirlik katsayılar?, ölçe?in 12 maddesinin tutarlı bir biçimde SS?KY yap?s?n? ölçtü?ünü ve dolay?s?yla akademik ara?t?rmalarda kullan?labilecek yeterli güvenilirli?e sahip oldu?unu ortaya koymaktadır. Güvenirlik sonuçlar?, ölçe?in farklı örneklemlerde kararlı sonuçlar üretme potansiyeline i?aret etmektedir.

Faktör Analizi

Ölçe?in Türkçe uyarlaması sürecinde, orijinal ölçe?in faktör yap?s?n?n Türk kültürüne uygunlu?unu test etmek için Faktör Analizi teknikleri kullan?lm??t?. Bu analizler, 12 maddenin SS?KY yap?s? alt?nda kaç alt boyuta ayrıld??n? incelemeyi amaçlam??t?r.

Faktör analizi sonuçları, ölçeğin kuramsal olarak beklenen yapıyı desteklemesi veya uyarılma gereği kültürel farklılıklar yansıtan yeni bir faktör yapısını ortaya çıkıp çıkmadığını belirlemiştir. Bu analizler, ölçeğin yapısal geçerliliğinin temelini oluşturmakta ve araştırmacılara ölçeğin alt boyutları hakkında bilgi sağlamaktadır.

Enstrüman

Test Type: Uyarılma (Adaptation)

Format: Kendini Değerlendirme Ölçeği (Self-Report Scale)

Language Available: Türkçe (Turkish)

Population Group: Çalışanlar ve Örgüt Üyeleri

Age Group: Yetişkin (18+ yaş)

Population Details: Türkiye'deki çeşitli sektörlerde çalışan bireyler

Test Methodology: Toplam 12 maddeden oluşur. Katılımlar, her bir ifadeye ne ölçüde katıldıklarını belirtirler.

Anahtar Kelimeler

Sosyal Sorumluluk, K Uygulamaları, Çalışma Etiği, Ölçek Geliştirme, Psikometri, Örgütsel Adalet, Likert Ölçeği

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Uyarılma makalesinde belirtilmemiştir.

Affiliation Email addresses: Sorumlu yazarın e-posta adresi: osmanserayozkan@gmail.com

Correspondence Address: İlgili makale referansında belirtilmemiştir.

İzinler, Ücret ve Test Yolu

Ölçek, 2021 yılında Türkçe'ye uyarlanmıştır ve yayınlanmıştır. Ölçeğin kullanımı için gerekli izinler, sorumlu yazar Osman Seray Özkan ile iletişime geçilerek alınmalıdır. Kullanım ücreti bilgisi makalede açıkça belirtilmemiştir, ancak akademik amaçlı kullanımlar için yazarla iletişime geçilmesi önerilir.

Kaynaklar

Özkan, O.S., Üzüm, B., ve Özdemir, Y., (2021). Sosyal Sorumlu İnsan Kaynakları Ölçeğinin Türkçe'ye Uyarlanması İçin Bir Araştırma. *Üçüncü Sektör Sosyal Ekonomi Dergisi*, 56(2), 875-894. doi:10.15659/3.sektor-sosyal-ekonomi.21.06.1573

Makalenin orijinal PDF bağlantısı: makalesistemi.com

Ölçeğin orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: sosyal-sorumlu-insan-kaynaklari-olcegi-toad.pdf

Sosyal Sorumlu İnsan Kaynakları Ölçeği Maddeleri

Sosyal Sorumlu İnsan Kaynakları Ölçeği toplam 12 maddeden oluşmaktadır. Derecelendirme 5'li Likert tipi (1=Kesinlikle Katılmıyorum, 5=Kesinlikle Katılıyorum) kullanılarak yapılmaktadır.

Örnek madde:

Çalıştığım kurumda çalışma saatleri iş kanununda belirtilen üst sınırları aşmaz.